

Anbefaling: Langtidsblodsukker

Anbefaling	Undgå at teste langtidsblodsukker (HbA1c) i forbindelse med opfølgning af kendt diabetes, hvis der foreligger et resultat inden for de seneste to måneder
Rationale	<p>Langtidsblodsukker dannes ved en fast binding af glukose til de røde blodlegemers hæmoglobin¹. Dette sker i hele hæmoglobinet's levetid, og langtidsblodsukker afspejler dermed blodsukkerniveauet over de seneste to til tre måneder (1).</p> <p>Måling af langtidsblodsukker bruges især i forbindelse med diabetes, hvor det i mange år har været brugt til at monitorere behandlingen med mål om at reducere eller stabilisere langtidsblodsukkeret (2). Måling af langtidsblodsukker bliver oftest målt hos den almen praktiserende læge (3). Siden 2011 har målingen også været brugt til at diagnosticere diabetes, hvor værdier højere eller lig med 48 mmol/mol hæmoglobin betragtes som diagnostisk for diabetes (4).</p> <p>Analysen for langtidsblodsukker indgår ofte i blodprøvepakker, hvor den bliver målt sammen med en række andre analyser (5). Dette kan medvirke til, at analysen bliver taget uden hensynstagen til, hvornår analysen sidst blev taget. I Danmark er det angivet af Diabetesforeningen, at det er relevant at måle langtidsblodsukker hver tredje til sjette måned (3). Måling af langtidsblodsukker tidligere end to måneder siden sidste måling er ikke relevant, da effekten af en ændring i patientens kost, adfærd eller medicinjusteringer først vil vise sig, når der dannes nyt hæmoglobin efter cirka to-tre måneder.</p> <p>Alligevel tyder det på, at der i Danmark tages unødvendige analyser af langtidsblodsukker. Et Dansk studie har undersøgt hvor hyppigt det giver mening at måle langtidsblodsukker blandt 52.017 danskere i Region Hovedstaden. Heri konkluderes det, at analysen ikke bør gentages indenfor 16 uger. I samme studie finder de, at 23 % af analyserne kunne være annulleret, da de var taget tidligere end 16 uger (5).</p>
Kilder	1.Miedema K. Standardization of HbA1c and Optimal Range of Monitoring. Scand J Clin Lab Invest Suppl. 2005;240:61-72.

¹ Hæmoglobin findes inde i de røde blodlegemer og er det, der gør blodet rødt. Hæmoglobin binder ilt og transporterer det rundt i kroppen, hvor iltens afgives til kroppens organer.

	<p>2. Standards of medical care in diabetes--2011. Diabetes Care. 2011;34 Suppl 1(Suppl 1):S11-61.</p> <p>3. Diabetes Foreningen, Langtidsblodsukker (HbA1c) [cited 2023 07.06]. Available from: https://diabetes.dk/diabetes-1/fakta-om-type-1/blodsukker-og-maling/langtidsblodsukker-hba1c.</p> <p>4. International Expert Committee report on the role of the A1C assay in the diagnosis of diabetes. Diabetes Care. 2009;32(7):1327-34.</p> <p>5. Munk JK, Lind BS, Jørgensen HL. Change in HbA(1c) concentration as decision parameter for frequency of HbA(1c) measurement. Scand J Clin Lab Invest. 2019;79(5):320-4.</p>
Beskrivelse af udviklingen	<p>Den 21. juni 2023 havde Vælg Klogt samlet relevante samarbejdspartnere til en temaworkshop om blodprøver, hvor der skulle udvikles forskellige anbefalinger inden for temaet. Målet med workshoppen var at formulere en række Vælg Klogt-anbefalinger for udvalgte blodprøver og procedurer vedrørende blodprøver, herunder langtidsblodsukker, samt bidrage til, at anbefalingerne i fremtiden kan medføre konkrete praksisændringer og dermed færre unødige blodprøver i sundhedsvæsenet.</p> <p>Tak til deltagerne på workshoppen og de øvrige bidragsydere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patientrepræsentanter fra Diabetes Foreningen • Dansk Endokrinologisk Selskab • Dansk Selskab for Almen Medicin • Dansk Epidemiologisk Selskab • Dansk Selskab for Klinisk Biokemi • Danske bioanalytikere • Dansk Kardiologisk Selskab • Patientinddragelsesudvalget (PIU) <p>På baggrund af workshoppen, er der udarbejdet løsningsforslag, som findes på Langtidsblodsukker Vælg Klogt (vaelgklogt.dk)</p>
Godkendt	September 2023
1. opdatering	Senest tre år efter godkendelse
<p><i>Denne Vælg Klogt anbefaling skal betragtes som vejledende og fritager ikke sundhedspersoner for individuelt ansvar for at træffe korrekte beslutninger vedrørende den individuelle patient, i samarbejde med og under hensyntagen til denne. Vælg Klogt anbefalingen er ikke juridisk bindende, og det vil altid være det faglige skøn i den konkrete kliniske situation, der er afgørende for beslutningen om passende og korrekt sundhedsfaglig ydelse.</i></p>	